

Oordelen

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Utrechtse Heuvelrug discrimineert een woonwagenebewoner door een uitsterfbeleid te voeren, waardoor hij niet in aanmerking komt voor een woonwagenestandplaats.

Oordeelnummer 2018-18

Datum: 27-02-2018

Grond: **Ras**

Terrein: **Sociale Bescherming**

Volledig oordeel

Oordeel

2018-18

Datum: 27 februari 2018

Dossiernummer: 2017-0316

Oordeel in de zaak van

[. . .]

wonende te [. . .], verzoeker

tegen

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Utrechtse Heuvelrug

gevestigd te Utrechtse Heuvelrug, verweerder

1 Verzoek

Verzoeker vraagt het College om te beoordelen of verweerder jegens hem verboden onderscheid op grond van ras maakt bij de sociale bescherming door een uitsterfbeleid te voeren, waardoor hij niet in aanmerking komt voor een woonwagenstandplaats.

2 Verloop van de procedure

Het College heeft kennisgenomen van de volgende stukken:

- verzoekschrift van 9 oktober 2017, ontvangen op 11 oktober 2017;
- verweerschrift van 13 december 2017;
- brief van verzoeker van 16 januari 2018.

Het College heeft de zaak ter zitting behandeld op 30 januari 2018. Partijen zijn verschenen. Verzoeker werd vergezeld door [. . .], zijn opa, en bijgestaan door W.M. van Haestregt, consulent Art. 1 Midden Nederland. Verweerder werd vertegenwoordigd door mr. W.J.W. Engelhart, advocaat te Utrecht, die werd vergezeld door mr. R. Vos, advocaat te Utrecht, [. . .], kabinet burgemeester, en [. . .], juridisch adviseur.

3 Feiten

Verzoeker woont op de woonwagenlocatie Lijsterbes, de enige woonwagenlocatie in verweerdere gemeente. Op deze woonwagenlocatie zijn zes woonwagenstandplaatsen, waarvan er twee zijn ontmanteld. De woonwagenstandplaatsen zijn eigendom van verweerder. Hij verhuurt deze aan de bewoners. De woonwagens zijn eigendom van de bewoners zelf. Verzoeker woont bij zijn moeder op een van de overgebleven vier standplaatsen. Hij wil zelfstandig wonen en vraagt verweerder om in aanmerking te komen voor een van de leegstaande woonwagenstandplaatsen op de woonwagenlocatie. Verweerder weigert dit verzoek.

4 Standpunt verzoeker

Verzoeker stelt dat verweerder een uitsterfbeleid voor woonwagenbewoning voert, waardoor hij niet in aanmerking komt voor een woonwagenstandplaats. Voorheen werden alle standplaatsen gebruikt. De bewoners van een van de standplaatsen zijn in 2006 verhuisd naar een woonhuis. Daarop is die standplaats ontmanteld en afgezet met betonblokken. De tweede standplaats kwam in 2015 vrij. Ook deze werd ontmanteld en afgezet met betonblokken. Verzoeker wil, mede vanwege zijn aandoening (epilepsie), dicht bij zijn moeder wonen. Verweerder weigert echter een van de twee vrije standplaatsen te verhuren.

5 Standpunt verweerder

Verweerder betwist dat hij een uitsterfbeleid ten aanzien van woonwagenstandplaatsen voert. Hij maakte in 2015 de keuze om de onbezette standplaatsen niet meer te verhuren aan eventuele nieuwe bewoners. Indien een van de vier standplaatsen vrijkomt, wordt deze beschikbaar gesteld voor nieuwe bewoners. Verzoeker is de enige belangstellende voor een standplaats. Hij zal net als personen die in aanmerking willen komen voor een sociale huurwoning enige tijd moeten wachten, totdat er een woonwagenstandplaats voor hem beschikbaar komt. De gemiddeld wachttijd voor een sociale huurwoning bedraagt 8.4 jaren.

6 Beoordeling

Verboden onderscheid?

6.1

De overheid mag bij sociale bescherming geen onderscheid op grond van ras maken (artikel 7a, eerste lid, van de Algemene wet gelijke behandeling (AWGB)). Sociale bescherming is een ruim begrip en heeft mede betrekking op de toegang tot, en het aanbod van, goederen en diensten die publiekelijk beschikbaar zijn, waaronder begrepen huisvesting (Kamerstukken II 2002/03, 28 770, nr. 3, p. 2 en 15). Onbetwist is dat verzoeker een woonwagenbewoner is. Volgens vaste jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens zijn woonwagenbewoners aan te merken als een etnische groep en kunnen zij daarom een beroep doen op de grond 'ras'. Het College oordeelt daarom dat verzoeker in deze zaak een beroep kan doen op de bescherming van artikel 7a AWGB.

6.2

Bij de toepassing van artikel 7a AWGB op een geval als het onderhavige is het uitgangspunt dat verweerder dient te voorzien in een zo gelijkwaardig mogelijk aanbod van woonruimte voor

woonwagenbewoners en voor personen die aangewezen zijn op een sociale huurwoning (vergelijk College 14 oktober 2016, 2016-139, overweging 4.5).

6.3

Het College stelt vast dat het beleid van verweerder ten aanzien van de woonwagenlocatie Lijsterbes erop neerkomt dat 1. de huidige vier woonwagens daar mogen blijven staan; 2. de twee leeg gekomen standplaatsen ontmanteld blijven; en 3. er in de gemeente geen nieuwe standplaatsen worden ingericht. Verweerder heeft verklaard dat de reden om de twee standplaatsen niet meer te verhuren, gelegen is in de wens om de leefbaarheid op de woonwagenlocatie zo optimaal mogelijk te maken en te houden. Per saldo werd de leefruimte met zes woonwagens op de woonwagenlocatie te krap. Desgevraagd heeft verweerder niet kunnen onderbouwen wat er met leefbaarheid wordt bedoeld en hoe onderzocht is dat sprake is van krapte. Ter zitting heeft verzoeker verklaard dat daarover geen overleg is geweest met de bewoners en dat voor de bewoners de leefbaarheid juist wordt bevorderd als de twee leegstaande standplaatsen worden verhuurd, zodat ze met meer familieleden op de locatie kunnen wonen.

6.4

Het College stelt voorts vast dat verweerder jaarlijks een inventarisatie heeft gemaakt van de behoefte aan sociale huurwoningen. Verweerder heeft dat niet gedaan ten aanzien van de woonwagenbewoning. Desgevraagd heeft verweerder verklaard dat de behoefte aan woonwagenbewoning zo gering is dat het een dergelijk onderzoek niet rechtvaardigt en dat met zijn beleid - dat gericht is op het behoud van de vier standplaatsen - wordt voorzien in voldoende en een zo gelijkwaardig mogelijk aanbod van woonruimte voor woonwagenbewoners. Het College overweegt dat een gemeente niet gehouden kan worden om in meer woonwagenstandplaatsen te voorzien als er voor die standplaatsen geen belangstelling is. Verweerder heeft zijn stelling echter niet onderbouwd. Dat hij geen belangstellenden kent, kan niet als onderbouwing worden beschouwd, nu niet onaannemelijk is dat dit een gevolg is van het feit dat onduidelijk is waar belangstellenden zich kunnen melden en hoe de procedure is om in aanmerking te komen voor een woonwagenstandplaats. Verzoeker heeft ter zitting in dit verband verklaard dat er wel degelijk belangstelling is voor woonwagenbewoning, maar dat de belangstellenden zich niet kunnen laten registreren. Zijn nichten en neven die noodgedwongen in een woonhuis in de gemeente wonen, zouden het liefst op een woonwagenlocatie willen wonen. Verweerder heeft dit onvoldoende weersproken. Gezien het voorgaande concludeert het College dat verweerder niet heeft onderbouwd waarom hij ervoor heeft gekozen om de twee leegstaande woonwagenstandplaatsen niet meer uit te geven, terwijl hij geen inzicht heeft in de behoefte aan woonwagenstandplaatsen in zijn gemeente. Verzoeker ondervindt hiervan nadeel. Het College oordeelt daarom dat verweerder jegens verzoeker onderscheid op grond van ras maakt bij de sociale bescherming.

6.5

Op grond van artikel 1 AWGB wordt onder onderscheid zowel direct als indirect onderscheid verstaan. Van direct onderscheid is sprake indien een persoon op grond van ras op een andere wijze wordt behandeld dan een ander in een vergelijkbare situatie wordt, is of zou worden behandeld. Het College heeft eerder geoordeeld dat ingeval een beleid van een gemeente alleen woonwagenbewoners treft, de gemeente direct onderscheid op grond van ras bij de sociale bescherming maakt (vergelijk College 19 december 2016, 2016-139, overweging 4.11). Dit is in lijn met het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie in de zaak Nikoloudi (zie HvJEU 10 maart 2005, nr. C-196/02, ECLI:EU:C:2005:141). Op grond van het

vorenstaande overweegt het College dat verweerder met het door hem gevoerde beleid direct onderscheid op grond van ras maakt.

6.6

Het maken van direct onderscheid op grond van ras is verboden tenzij voor het onderscheid een wettelijke uitzondering bestaat. Gesteld noch gebleken is dat daarvan sprake is. Het College komt dan ook tot het oordeel dat verweerder jegens verzoeker verboden onderscheid op grond van ras maakt door een uitsterfbeleid te voeren, waardoor hij niet aanmerking komt voor een woonwagenstandplaats.

7 Oordeel

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Utrechtse Heuvelrug maakt jegens [...] verboden onderscheid op grond van ras.

Aldus gegeven te Utrecht op 27 februari 2018 door prof.mr. J.C.J. Dute, voorzitter, mr. G. Liew LL.M. en mr. C.A. Goudsmit, leden van het College voor de Rechten van de Mens, in tegenwoordigheid van mr. N. Günes, secretaris.

prof.mr. J.C.J. Dute

mr. N. Günes